

Zavarovanje kmetov

Se pred leti, ko smo pričeli s kmečkim zdravstvenim zavarovanjem, ni nihče predvidel, da bo ta služba v tako sorazmerno kratkem obdobju zajela toliko kmetov. Danes je na območju Gorenjske že blizu 17.000 kmečkih zavarovancev, ki so sicer z doseganjo zdravstveno zaščito zadovoljni, vendar se vse pogosteje sliši pripomba, da bi bilo potrebno pravice zavarovancev razširiti in jih dejansko izenačiti s pravicami delavškega zavarovanja.

Razširjeno zdravstveno zavarovanje kmetovalcev je možno samo s povišanjem prispevka. Toda že sedanje vplačevanje splošnega prispevka in premije po finančnem načrtu ni zadovoljivo. V prvem polletju bi občina Jesenice morala zbrati preko 10 milijonov dinarjev, skupaj pa se je v sklad naboralo samo 2.641.000 dinarjev (26,3%), kranjska občina je od predvidenih 64.754.000 dinarjev izterjala 24.575.514 din ali 38,2%, radovljščka od 29.189.000 le 8.874.814 (30,4%), škofjeloška od 40.431.000 samo 12.255.000 (30,3%) in tržiška od 7.517.000 samo 2.823.000 dinarjev (odnosno 37,6%). V skladu bi torej moralo biti 151.928.000 dinarjev, je pa le 51.171.046 dinarjev ali za 33,7%. In še drugi primer: iz proračunov občin bi morali v istem obdobju vplačati 19.256.786 dinarjev, nakazano pa je bilo nič več in nič manj kot 5.668.000 dinarjev! Bilanca stanja neporavnanih računov je zato zaskrbljujoča, saj se je vsota povzpela na 39.394.459 dinarjev. Primanjkljaj torej ni tako majhen.

Nakazani finančni problemi so se letos pojavili predvsem zato, ker so davčne odmere po novem katastrskem dohodu zakasnile. Pričakovati je, da se bo položaj zboljšal, vendar samo za dosedanjem obseg zdravstvenega zavarovanja kmetovalcev.

Prav gotovo, da odgovorni zvezni in republiški organi ne bodo oporekali zahtevam kmetovalcem po večjih pravicah iz zdravstvenega zavarovanja. Vendar se bo po vsej verjetnosti postavilo tudi vprašanje večje obveznosti do sklada. Sklad se bo moral torej sam vzdrževati in ne bi bilo pošteno in prav, če bi se razširjeno kmečko zdravstveno zavarovanje krilo na račun delavškega zavarovanja. Gre v bistvu za to, da morajo pravice predvsem izhajati iz obveznosti. D. Kastelic

REFORMA - zahteva po znanju

Pred nami je nova sezona izobraževanja. V sedanjih razmerah, ko smo se z vso resnostjo lotili izvajanja reformnih zahtev ima takò strokovno kot družbeno-politično izobraževanje še posebno mesto. Sicer pa je tudi praksa vsakodnevnega dela pri vodenju in samoupravljanju pokazala, da je bolj intenzivno in poglobljeno izobraževanje prva naloga.

prema zanimanja.

Precej prakse imajo zlasti na Bledu z organizacijo turističnih tečajev, ki jih bodo v kratkem razpisali. Namejeni bodo predvsem aktivnim delavcem v gostinskeh in turističnih in sorodnih organizacijah, prav tako tudi zaposlenim v trgovini, servisnih delavnicah in vsem, ki tudi kot dajalcii zasebnih turističnih sob prihajajo v stik s tujci. Doslej so takšne tečaje organizirali največ na Bledu, po enkrat pa tudi v Radovljici in v Bohinjski Bistrici. Niso jih pa še prijavili v območjih, ki se na novo vključujejo v turizem.

Skupaj z osnovnimi šolami bodo tudi letos odprli več oddelkov za dopolnjevanje in pridobevanje znanja osnovnošolske obveznosti. V prihodnje se ne bo mogel nihče več zaposlit brez popolne obvezne šole. Take oddelke bodo

odprli na Bledu, v Radovljici in povsod tam, koder bo dovolj kandidatov.

Mimo rednega izobraževanja, ki ga vodi delavska univerza, pa bodo tudi delovne organizacije prirejale različne strokovne tečaje za izpolnitve znanja in za pridobitev kvalifikacij na delovnih mestih.

Strokovno izobraževanje je bilo že v preteklih sezona v radovljški občini dokaj dobro organizirano, čeravno ponekod še ni doseglo zaželeno kvalitetne stopnje. Očitna pomankljivost pa se kaže že dalj časa v nezadostni skrbi delovnih organizacij in tudi političnih organizacij za družbeno-ekonomsko izobra-

ževanje. To so ugotavljali tudi na nedavnem skupnem plenumu ZK in SZDL, na sejah ideološke komisije občinskega komiteja in ob drugih priložnostih. Posledice take nezadostne skrbi so se pokazale zlasti ob različnih gospodarskih ukrepih, ko v mnogih delovnih kolektivih in v političnih organizacijah niso bili dovolj pripravljeni nanje. — J. B.

Tribune po terenu

Pred dnevi je bil pri občinskem odboru SZDL v Radovljici posvet s predsednikom krajevnih organizacij SZDL. Pogovorili so se o nalogah krajevnih organizacij SZDL v sedanjem jesenskem obdobju zlasti ob izpolnjevanju gospodarske reforme. Na posvetu so ocenili dosedanja prizadevanja za stabilizacijo razmer na tržišču in analizirali stanje na terenu. Posebej so proučili naloge pri obveščanju članov SZDL o gospodarskih nalogah in o proračunskih težavah. Sklenili so, da bodo po krajih sklicevali javne tribune.

Pred občinsko konferenco, ki bo predvidoma novembra, bodo po krajevnih organizacijah sklicevali skupne plenume, na katerih bi sodelovali vse krajevne organizacije in društva. Obravnavali bodo krajevne problematike, naloge v zvezi z reformo in volili delegate za občinsko konferenco. — J. B.

Trebija na razpotju

Škofja Loka, 21. septembra — Po vseh Poljanske doline te dni precej govorijo o gostišču Dom pod Planino na Trebiji. Gre za lepo urejeno gostišče, ki ne služi le turizmu v sezoni, marveč tudi za prebivalstvo te okolice.

Imenovano gostišče je bilo do lani v sestavi gostinskega podjetja »Tabor« Gorenjava. Ni pa šlo kot bi bilo želeti. Zato so ga priključili k škofjeloški »Kroni«. Tu je bilo podobno. Po enoletnih izkušnjah se je tudi kolektiv »Krone« odločil opustiti to gostišče, ker ima od njega samo izgube. Občinski organi so pripravili predlog za osamosvojitev tega gostišča v privatnih rokah s tem, da bi »Krona« zadržala lastništvo Poslovodja naj bi letno plačal 2.606.000 dinarjev od lokala. To naj bi bila amortizacija, vzdrževalnina zgradbe zavarovalnina in pavšalni prispevki. Kako pa poslovodja uredi notranjo organizacijo in koliko bo imel prometa, čistega dohodka in pobodno, to je njegova stvar oziroma stvar kolektiva v tem gostišču.

Poleg tega predloga bodo člani obeh zborov občinske skupščine jutri razpravljali tudi o občinskem proračunu, o samoupravnih organih kolektiva upravnih organov skupščine, o stroških prevoza

Clovek, proizvajalec in samoupravljač postaja v novih gospodarskih razmerah vse važnejši. Od njega je odvisen in njemu samemu namenjen ves naš napor in končni cilj. Prav zato zavzemajo medsebojni odnosi v delovnih organizacijah še posebno mesto. Da bi odpravljali razne slabosti in čimprej uveljavili cilje novega Zakona o delovnih razmerjih. Je v Kranju že drugi seminar, ki ga je pripravila Višja šola za organizacijo dela v Kranju. Na prvem je bilo 100, na sedanjem pa 80 udeležencev iz vseh krajev Slovenije, ki se bodo ob enotedenških predavanjih in razgovorih seznanili z osnovnimi cilji in praktičnimi oblikami za uveljavljanje človeka v družbeno-proizvajalnih odnosih.

Kaj se skriva v »GORENJCU«

Odpuščanje delavcev je povzročilo veliko nejedovje med kolektivom

V splošnem gradbenem podjetju Gorenje v Radovljici je zadnji odust 24 delavcev in uslužencev iz upravnega tehničnega vodstva podjetja povzročil pri prizadetih in pri ostalih članih kolektiva precej hude krvi. Člani kolektiva menijo, da vse odusti niso bili pretehanati, marveč plod samovolje nekaterih članov v upravi.

POD PLASCEM SAMOUPRAVE

Delavski svet podjetja je že pred približno dvema mesecema pooblastil komisijo, da naj ugotovi, koliko delovnih mest bo potrebnih za nadaljnji zmanjšani obseg poslovanja podjetja in v zvezi s tem tudi koliko bo potrebnih zaposlenih. Ta je ugotovila, da je potrebnih le okoli 320 zaposlenih, oziroma da je 100 ljudi odveč. Ker je večina od teh delavcev sezoncev, pri skrčenju obsega zaposlenih ni bilo skoraj nikakršnih težav, saj je skoraj 80 delavcev odšlo z naravnim fluktuacijom. Zatankilo pa se je pri odustih iz upravnega tehničnega vodstva podjetja.

Spet so pooblastili komi-

sijo, ki je ugotovila, da je v upravnemu tehničnemu vodstvu podjetja odveč 24 del. mest in prav toliko zaposlenih ter odločila, da morajo iz podjetja 3 delovodje, dva tehnikarja, pet mehanikov, dve kuhanici, snažilk, šest uslužbenik iz administracije itd. In tem so izdali tudi odločbe o odpovedi delovnega razmerja.

Omenjena komisija ni izdelala nikakršnih kriterijev za slehernega prizadetega, zakaj ga odpušča, marveč je odustila kar tiste ljudi, ki so tedaj zasedali določena delovna mesta, ne glede na to ali so dobri ali slabi delavci.

Naslednja napaka, ki jo je storila komisija pri odpuščanju je ta, ker je izdala odločbe v imenu delavskega sveta podjetja, ta pa o odustih sploh ni sklepal. To kar je izdelala komisija, bi bil lahko predlog za širšo razpravo

najprej pred celotnim kolektivom in kasneje pred delavskim svetom. Ob tem ni razumljivo niti to, da so odustili tudi ljudi iz tistih oddelkov uprave podjetja, kjer je bilo vse doslej »ozko grlo« in so skoraj redno meščeno opravljali nadure. To velja za materialno knjigovodstvo, kjer so na primer v avgustu opravili čez 200 nadur.

KJE SO BILI...?

Ob vseh teh anomalijah se vsakdo vpraša, kdo je sploh dopuščal, da je o vsem tem v podjetju odločala le skupina ljudi. Ko smo se pogovarjali s člani kolektiva, so nam ti zatrjevali, da so temu

krivi slabi odnosi upravnega tehničnega vodstva, ker samo-upravljanje in hkrati delitveni sistemi, med posameznimi delovnimi enotami še niso dovolj izoblikovani.

Toda vprašajmo se, kje so bili ob tem komunisti, samo-upravni organi ter sindikalna organizacija? Strokovne službe in zlasti samoupravni organi bi morali že prej posvetiti več pozornosti organizaciji dela, tehničkim postopkom in delitvenim odnosom. Če bi to storili že prej, se ne bi dogajalo, da sedaj ljudi odpuščajo, hkrati pa ugotavljajo, da jih v nekaterih oddelkih še potrebujejo.

MILAN ŽIVKOVIĆ

Pred konferenco SZDL

Kranj, 21. septembra. V petek se bodo sestali predsedniki krajevnih organizacij SZDL občine Kranj. Pogovorili se bodo o pripravah za občinsko konferenco SZDL.

Ceravno bo občinska konferenca SZDL predvidoma šele prve dni decembra, je občinski odbor SZDL že sedaj pričel s temeljitim pripravami. Te dni so razpravljali o kriteriju za izbor delegatov in o kadrovski zasedbi novega občinskega odbora.

Ce se je SZDL prizadevala za občinske volitve za širok, demokratičen izbor kandidatov, je samoumevno, da je tovrstno dejavnost sedaj usmerila za volitve v občinski odbor SZDL. Volilna komisija SZDL že zbira in evidira predlagane kandidate. — K.

Šentjurjani gradijo

Zdravstvena služba bo tako s pomočjo fluorografiranja vseh prebivalcev starih nad 15 let dobila popolno sliko stanja tuberkuloznih in rastastih obolenj na tem območju. Skupno bo pregledana približno 35.000 prebivalcev.

Naloga organizacij RK v boju proti TBC je predvsem socialno zdravstvena vzgoja. Občinski odbor RK s pomočjo krajevnih odborov RK organizira in izvaja za prebivalce razna zdravstvena predavanja o TBC in drugih pljučnih boleznih, tečaje o domaći negi bolnika, organizira obiske TBC bolnikov ter opravlja še vrsto drugih humanih operativ. Za izvedbo tega delovnega programa je potrebno letno približno 3 do 4 milijone din. Del teh sredstev prispeva KZSZ, del pa tudi občani sami v Tednu boja proti TBC.

Slaba tradicija plesnih vaj

Nezaupnica mladini?

Občinski komite ZMS Radovljica poizkuša ponovno obnoviti plesne vaje. Mladi se pritožujejo, da nimajo zabave, da gredo lahko edino v kino, da je mesto mrtvo. Komite je zaradi vseh teh prilobil organiziral plesni tečaj, ki naj bi se pričel 3. oktobra pod vodstvom diplomanega plesnega učitelja Marjana Marolta iz Ljubljane. Zagotovili so dvorano SD Radovljica, vendar so prišli na tečaj, na katere niso računali.

Pred leti so bile v Radovljici plesne vaje, ki so pre rasle v prave orgije. Prišlo je tako daleč, da so te »vaje« postale zbirališče mladih huliganov iz cele Gorenjske. To se je ponavljalo nekaj let, dokler niso vaj končno opustili.

Zaradi slabe tradicije na sprotnuje vodstvo šole A. T.

Linhart, da bi dovolilo svojim učencem obiskovanje novih plesnih vaj. Na komiteju se bojijo, da jim bo to nasprotovanje onemogočilo dobro namesto.

Za mnenje smo vprašali ravnatelja osemletke, ki nam je povedal naslednje: »Sola nikakor ne nasprotuje plesnim vajam. Ob slabi tradiciji mislimo predvsem na vzgojni moment. Ne moremo dopustiti, da bi naša mladina zašla v družbo, ki se je tam do sedaj shajala. Pripravljeni smo sodelovati s komitejem, vendar pa smo mnenja da naj najprej nekaj pokazejo in si tem pridobjijo za upanje. Če bo potekalo vse v redu, bomo našim učencem kasneje priporočili sodelovanje, saj to pomeni neko vrsto estetske vzgoje, ki je nujno potrebna.« P. Colnar

Slaba dejavnost mladinskih organizacij v radovljški občini

Da ne bi postali odveč...

Že pred časom smo pisali v našem listu, da se mladina radovljške občine pripravlja na letne konference. V postavljenem roku pa ni bilo konference niti v eni delovni organizaciji, zaradi česar so morali odložiti tudi občinsko konferenco.

O teh problemih so govorili tudi na zadnjem plenumu občinskega komiteja. Ko so iskali vroke za plahost mladinskih organizacij v kolektivih, so prišli do zaključka, da se mladina boji govoriti o problemih. Nek mladinci je celo izjavil: »Mladi moramo največ misliti na to, da ne bi postali »rezerva« za odpuščanje...«

Vsekakor so to resni problemi, ki mečejo slabo luč tako na delovne organizacije v kolektivih kot tudi na dejavnost mladinskih organizacij v njih. Prav gotovo glede mladi prečrno na položaj, a kar je še važnejše, pozabljam, da so njihove organizacije tiste, ki morajo biti nosilec naprednih idej.

Če se vodstva mladinskih organizacij niso sposobna spoprijeti s problemi, ne predstavljajo več mladine, ki jo zastopajo in so že zaradi tega potrebne konference, da bo mladina lahko čim prej izbrala take voditelje, ki bodo zaslužili njihovo zaupanje.

P. Colnar

Manj administracije

V petek, 17. septembra, je imel občinski odbor sindikata družbenih dejavnosti Jesenice svoj redni občni zbor. V poročilu v delu odbora in podružnic so bili navedeni nekateri problemi, ki so se pojavili ob gospodarski reformi. Živahnata razprava, ki je sledila poročilu, je bila sicer preveč lokalistična, pokazala pa je težnjo po zmanjšanju splošne potrošnje in racionalizacije poslovanja v delovnih organizacijah družbenih, dejavnosti. Sindikalna

organizacija naj bi bila inciativa za to, da se poenostavi delo v administrativnem aparatu. Zavzemala naj bi se proti predpisom, ki zadržujejo star način poslovanja v administrativnem aparatu. Občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti na Jesenicah se bo vključil v proces reformiranega gospodarstva in bo težil za boljšo strokovno zasedbo ter učinkovitejšim delom v posameznih delovnih organizacijah družbenih, dejavnosti.

Jože Klanjšek Vasja

Kolektiv tovarne Planika v Kranju skupno z bori XIV. divizije in politično javnostjo Ljubljane in Kranja se je v pondeljek poslovil od svojega delovnega in bojnega tovariša Jožeta Klanjška-Vasje. Nenadna smrt je pretrgala njegovo življenje polno žrtvovanj, naporov za naše skupne cilje.

Revolucionja ga je zajela kot mladega človeka, toda polnega revolucionarnosti in zavesti. Od borcev, organizatorja in komandirja ga je dvignil boj do komandanta XIV. divizije z njenim zgodovinskim pohodom na Štajersko. Borce širok po Sloveniji so ga poznali in slišali o njem, ne le kot komandanu, marveč tudi kot borcu, tovarišu-človeku. Bil je narodni heroj, nosilec Partizanske spomenice in mnogih drugih odlikovanj.

Po izbojavani revolucionji je bil na raznih odgovornih političnih mestih v Ljubljani, od leta 1960 pa je kot direktor vodil kolektiv Planike v Kranju. Tako kot je bil nekoč borec, organizator in politik, se je tu pokazal tudi kot gospodarstvenik.

Vrzel, ki je nastala z njegovo izgubo, bo trajna.

Slava njegovemu spomini!

Gospodarske novice

OBIKANJE BOMBAŽA V. MAKEDONIJI

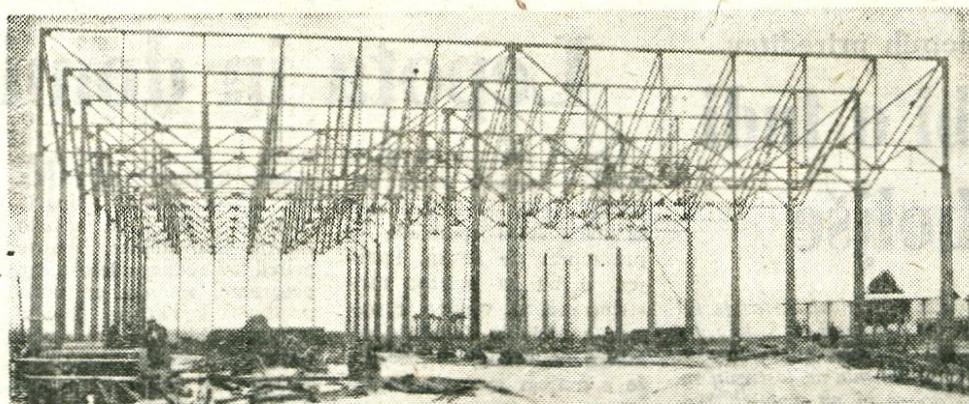
V južnih krajih Makedonije so te dni začeli obirati bombaž. Prvi pridelki so vse več kot zadovljivi. V Valandovu npr. so na umetno namakanih površinah pridelali povprečno 4000 kg bombaža na ha, na nenamakanih površinah pa kakih 2000.

IZVOZ »BOROVA« NA KUBO

Kombinat obutvene industrije »Boro« je trgovski tvrdki s Kube prodal 250.000 parov visokih čevljev. Vrednost te prodajne pogodbe znaša 1 milijon dolarjev.

IZVOZ V AVGUSTU

Po prvih statističnih podatkih je dosegel izvoz v avgustu 97,2 milijarde dinarjev. Tolikšen skok po vrednosti izvoza v primerjavi s prejšnjimi meseci pa smo dosegli zgolj zaradi nevega kurza dolarja. Če bi napravili obračun s prejšnjim mesecem po starem uradnem kurzu, bi to zneslo le 23,2 milijarde dinarjev, torej skoraj 7 milijard dinarjev manj.

Tovarna gumijevih izdelkov »Sava« gradi na Laborah v Kranju nov obrat pnevmatikarne. Strojna oprema za novi obrat bo deloma prispevala že letos, deloma pa v prvih mesecih prihodnjega leta. Če ne bo nepredvidenih težav — do sedaj pa kaže, da jih ne bo — bo poskusna proizvodnja stekla že prihodnje leto. V novih obratih bodo proizvajali avtomobilске gume srednjih dimenzij, v skladu s programom specializacije, ki so ga izdelali skupaj s sorodnima tovarnami »Boro« in »Tigar.« Na sliki: na železobetonske stebre že montirajo železno konstrukcijo. Do jesenskega dežja mora biti objekt pod streho in zavarovan, da bo lahko nudil zavjetje strojem, ki bodo že prispevali ...

Gorenjska bo dobila komercialno - investicijsko banko

1. I. 1966-nova banka

Namesto medobčinske komunalne banke, ki je doslej poslovala na Gorenjskem, bodo s 1. januarjem prihodnjega leta ustanovile delovne organizacije in družbeno politične skupnosti Gorenjske komercialno investicijsko banko.

Ustanovni zbor banke bo v ponedeljek, 27. decembra 1965.

Delovne organizacije, ki že-

le bodo soustanoviteljice, bodo morale za vsak glas vložiti v kreditni sklad banke 2 milijona dinarjev. Po en glas si bodo lahko pridobile tudi, če bodo vezale 5 milijonov dinarjev nad tri leta, 10 milijonov na dve leti ali 20 milijonov nad eno leto ali pa če bodo imele povprečno dnevno v banki nad 100 milijonov dinarjev sredstev. Občine Je-

senice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič bodo določeno število glasov na osnovi pripadajočega dela bivšega okrajnega investicijskega sklada, ki je bil že lani prenešen v kreditni sklad komunalne banke in na osnovi višine lastnih investicijskih sredstev, ki so jih letos prenesle v banko.

Banka bo imela sedež v Kranju, poslovala pa bo preko podružnic, ki bodo na se dežih vseh občinskih skupščin. Predvidoma se bo novi banki priključila tudi Komunalna banka Kamnik. To bi bilo za razvoj regije vsekakor zelo koristno.

Skupno bo nova banka razpolagala s preko 10 milijardami dinarjev kreditnega sklada. S temi sredstvi bo lahko bistveno vplivala na nadaljnji razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti ter na normalizacijo poslovanja delovnih organizacij. Odobravala bo kredite za obratna sredstva in investicijske kredite ter se ukvarjala z ostalimi bančnimi posili. Banka bo opravljala tudi devizno poslovanje. — ABC

Devetmesečna bilanca škofjeloške industrije

Znatno pod planom

Pregled rezultatov gospodarjenja škofjeloških industrijskih podjetij v prvih dveh tretjinah 1965. leta pokaže, da je letni načrt proizvodnje dosežen samo s 57,2 % torej 9 % manj, kot bi bilo normalno. Zaostajanje za letnim planom bo verjetno v zadnjih štirih mesecih precej težko nadoknaditi.

V primerjavi z enakim obdobjem lani je sicer proizvodnja še vedno za 15 % večja, zaskrbljujoče pa je, da je proizvodnja v avgustu dosegla komaj 80 % lanskotenske avgustovske proizvodnje. Za ta padec pa gotovo niso krivi samo letni dopusti, temveč predvsem novi pogoji gospodarjenja, ki so našli določene organizacije prema pripravljeni. Vse gospodarske organizacije bodo morale poiskati vse možnosti, da bi proizvodnja ne nazadovala tudi v naslednjih mesecih, ki bodo glede izpolnitve letnega plana zelo odločilni.

Večina organizacij se je v mesecu avgustu srečevala s težavami glede nabave reprodukcijskega materiala, tako iz uvoza, kot domačih. Zaradi prentranosti domačega tržišča so v nekaterih organizacijah morali spremnijati plan proizvodnje in se usmerniti na nove proizvode.

Tudi glede izpolnitve pla-

bla podjetja niso na boljšem. Realizacijo so dosegla podjetja v prvih dveh tretjinah leta 52,1 %, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa predstavlja to le 6 % povečanje. — Z. P.

Izvoz pa je v celoti zadovoljiv, saj je bil v osmih mesecih realiziran letni plan kar z 69,8 %; če primerjamo to z enakim obdobjem lani, pa predstavlja povečanje za 58,5 odstotka. Med najboljše izvoznike sodijo podjetja: LTH (92,7 % letnega plana), Sešir (90,8), Gorenjska predilnica (85,5) in Iskra Železnični (66,5 odstotka). — Z. P.

Milijoni propadajo

Trgovsko podjetje »Rožca« na Jesenicah je pričelo graditi leta 1961 na Cesti bratov Rupar poslopje za nov trgovski lokal, za kar je dobilo kredit 20 milijonov dinarjev. Zaradi pomanjkanja sredstev so gradnjo ustavili, nedograjeno stavbo z vsemi obveznostmi pa je nato prevzelo trgovsko podjetje »Zarja« na Jesenicah. Toda po prevzemu je ugotovilo, da lokacija poslopja ni najboljša in se odločilo za adaptacijo Brunarjeve hiše na Cesti železarjev, ki jo je preuredilo v sodobno samopostežno trgovino. O odkupu nedograje-

ne stavbe so sklepali tudi samoupravni organi železarne, ki naj bi stavbo dogradila in preuredila v poslovno poslopje.

Žal pa nedograjena stavba še vedno čaka kdo je to dokončal. Milijoni, ki so bili vloženi v dosedanjo gradnjo propadajo. Zato bi bilo nujno stavbo dograditi, ali pa vsaj zavarovati pred nadaljnje propadanjem. Nedograjeno zidovje, ki je pokrito, sicer uporablja lastniki motornih vozil za garažo, kar pa ne opravičuje nujnost preprečenja nadaljnega propadanja. — U.

145 milijonov nižji proračun

V sredo, 22. septembra se bosta sestala oba zborna Skupščine občine Škofja Loka na 12. redno sejo. Osnovno vprašanje bo spremembu občinskega proračuna za leto 1965. Predvideno je znižanje proračuna za 144 milijonov 720.000 dinarjev. Skladu za šolstvo naj bi se pri tem zmanjšala sredstva za 21,5 milijona, medobčinsku skladu za strokovno šolstvo preko 52 milijonov, zdravstvenemu varstvu nad 13 milijonov itd. — Z. P.

Sejem elektronike

V soboto, 2. oktobra, bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani otvorjen 12. mednarodni sejem »Sodobna elektronika«. Na tem sejmu bodo proizvajalci elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in nuklearne tehnike iz Jugoslavije in večih tujih držav razstavljal najnovejše dosežke na teh področjih.

Višji dohodki

Iz poročila o izpolnjevanju družbenega plana občine Jesenice v prvem polletju letos je razvidno, da je bilo število zaposlenih v prvem polletju letos v gospodarstvu 8.800, lani v enakem obdobju pa 8.680. V primerjavi s planom, ki predvideva 9.134 zaposlenih, se je ta zmanjšal za 3,7 odstotkov, v primerjavi z istim obdobjem lani pa zvišal za 3,2 odstotka. Doseženi brutni dohodki po plačani realizaciji so znašali letos v prvem polletju 4.899.044.000 din in so se v primerjavi z istim obdobjem lani zvišali za 1.052.664.000 din ali 27,4 odstotkov. Iz tega sledi, da so bili v prvem polletju lani v gospodarstvu povprečni osebni dohodki 44.728 din, medtem ko so dosegli v prvem polletju letos 61.157 din na zaposlenega, kar pomeni za 36,7 odstotkov več. Zanimivo je, da so bili v prvem polletju lani povprečni osebni dohodki v družbenih službah 47.354 din, letos pa 64.369 din, in so za 3.212 din večji kot v gospodarstvu. — U.

Proizvodnja na Gorenjskem

Ce bi bežno pregledali podatke o proizvodnji v zadnjih mesecih na Gorenjskem, ne bi bili zadovoljni.

V kranjskih občinih ugotavljajo, da se je produktivnost povečala le za 0,2 odstotka, industrijska proizvodnja pa samo za 1,5 % v primerjavi s sedmimi meseci lani.

V občini Radovljica so po vrednosti prekoračili za 1 % lansko vrednost v

istem razdobju, količinska proizvodnja pa je padla. Problem je zlasti nastal v »Verigi« Lesce, »Plamen« Kropu in »TIO« Lesce.

V tržiških občinih so gospodarske organizacije prekoračile proizvodne plane. Uspehi so zabeležili tudi pri izvozu.

Jesenška železarna je celotno proizvodnjo (v primerjavi s 7 meseci lani) dvignila za 6 %, blagovno pa samo za 1,5 %. D. K.

Vtisi z letošnjih poletnih prireditvev

Lahko bi bilo tudi več in boljše

Sezona letošnjih gorenjskih poletnih prireditvev je večidel pri kraju. V septembru se bo zvrstilo še nekaj nastopov folklornih skupin, v avli festivalne dvorane na Bledu pa je zdaj razstava dveh mariborskih umetnikov, slikarja Rudolfa Kotnika in kiparja Slavka Tiheca. Za pozivitev poletnih prireditvev je letos v juliju veliko prispeval kulturni tečen v Begunjah, prireditve pa so se vrstile tudi v drugih krajih: v Bohinjski Bistrici, pri Šobcu, v Podnartu in po drugih krajih Gorenjske.

Prireditve so se pričele že v maju z občinsko dramsko revijo po krajih radovljiske komune, nadaljevale so se z glasbenim festivalom v Podnartu in z razstavami ter prireditvami na Bledu in na Jesenicah. Tu bi morali ločiti dve vrsti poletnih prireditv: tiste, ki so si jih ogledali domači obiskovalci, in tiste, ki so bile prirejene predvsem za pozivitev turistične sezone in za razvedrilo gostov. Vrhuncem pripravljenih prav gotovo pomenijo begunjske prireditve od 10. do 18. julija tako po množičnem obisku kot tudi po manifestativnosti. Na prireditve od maja dalje, in to predvsem za tuje in domače goste — turiste ali pa za obiskovalce različnih srečanj, kongresov ali festivalov, kot na primer ob kongresu PEN klubov, v času turnirja kandidatov, jazz festivala itd.

Med največje tradicionalne prireditve se nedvomno uvr-

šča jazz festival. Letos je bil že šesti po vrsti od 3. do 5. julija. Od tujih ansamblov in skupin je bila na festivalu zelo dobra in po sestavah kvalitetna udeležba. Tudi za različne druge prireditve je bilo za letošnjo sezono več napisov, vendar sta gostovala le dva: ansambel Akademije Mozarteum TENTA iz Salzburga in zbor BALALAJKA iz SZ. Ostali, ki so bili na programu, niso prišli in teh ni bilo malo. Na drugi strani pa je odbor ljubljanskih festivalnih prireditv vendarle uspelo klijub težavam dobiti na gostovanje vrsto odličnih zborov iz tujine in iz sosednjih republik. Povezava in sodelovanje bi bila v tem primeru zelo potrebna zaradi izmenjave umetnikov in zborov.

Dobro pa je bila letos zastopana na poletnih prireditvah jugoslovanska folklora z udeležbo najimenitnejših zborov, kot so Lado, Kolo in Tanec. Dobrodošlo je bilo tudi sodelovanje vseh ostalih zborov te vrste, kot so France Marotti iz Ljubljane, Tine Rožanc, ansambel Svobode z Jesenic in drugih. Delež domačih zborov iz območja dveh občin je bil kar zadovoljiv. V mislih imamo predvsem jeseniško Svobodo, gledališče Tone Čufar, folklorne skupine iz Gorij in Bohinjske Bistrike, pevskih zborov in še nekaterih skupin. V prihodnje pa bo potrebno prispevki domačih v poletnih prireditvah še povečati. — J. B.

Likovni program, ki ga je posebna komisija zveze kulturno prosvetnih organizacij sestavila letos spomladi, se pravzaprav že izteka. Prijeten je bil za poletno turistično sezono, vendar je razstavno obdobje dejansko nekoliko daljše, saj se pričenja že z majem in traja še ok-

tobra. Razstava akademskega slikarja RUDOLFA KOTNIKA in akademskega kiparja SLAVKA TIHCA je nekako zadnja individualna likovna prireditve rednega letošnjega programa, za njo pa bodo prizapravili kolektivno likovno razstavo slikarjev amaterjev radovljiske občine. V teku so še pogovori za razstavo planinske tematike.

Razstava obeh umetnikov iz štajerskega likovnega območja pomeni v razstavnem programu spet nekaj povsem novega, sodobnega in modernega. Rudolf Kotnik je doma iz Maribora, kjer tudi živi in ustvarja. Njegova dela ne bi mogli povsem upravičeno imenovati slikarska glede na posebno tehniko ustvarjanja. Bolje bi se izrazili, če bi rekli likovno oblikovalnega dela, saj umetnik v resnici oblikuje, gradi in veže z značilnimi rekviziti, kot je pločevina in železne paličice, drevo platno, kovinske zanke in olinjene barve. Na tak način nastanejo prav značilni slikarski produkti, ki jih slikar imenuje armirano platno; to so podobe s plastično

reliefno ploskvijo, z domiseljimi kombinacijami tehnične eksponati videz tehnično prevezave in barvnih tonov in odtenkov. Kot taki zbujujo cej novih prijemov oblikovanja s sodobnim izrazom estetike in hkrati dekorativne narave. V vsebinskem pogledu bi težko našli odgovor na vprašanje, kaj pravzaprav predstavlja s podobami, ker je dokaj subjektiven in neizrazit oblikovalec moderne smeri. Pač pa oblikuje njeovo ustvarjalno delo različne lepe in uspele tehnične in barvne kombinacije. V celoti so razstavljene slike zelo zanimive, le da se človek nekoliko pomudi ob njih ter poišče njihovo pravo vrednost. Prav razočaran pa bi bil, ako bi hotel razbrati iz podob zgodj pomen ali vsebinsko izraza.

Kipar Slavko Tihec je po rodu Mariborčan, učenec Borisa Kalina. Zrasel je v samoniklega slikarja mlajšega rodu. Znana so številna njegova uspela kiparska dela, med njimi spomenik Pohorskemu bataljonu, ki je ena najboljših rešitev na področju.

Vito Globocnik: Begunci, 1944, linorez

USPEL POIZKUS

V soboto, 18. septembra, so v avli festivalne dvorane na Bledu odprli razstavo slikarjev amaterjev iz radovljiske občine. To je prvi poskus te vrste. Javnosti se predstavljajo sami slikarji, ki se iz ljubiteljske vneme poskušajo v slikarstvu. Zvezni kulturno prosvetnih organizacij je uspelo zbrati k sodelovanju na razstavi 20 amaterjev, ki so se predstavili javnosti z več kot 30 deli.

Na prvi blejski razstavi slikarjev amaterjev predstavljajo svoja dela naslednji avtorji: Marjan Kraigher iz Zasipa, Jože Cerkovnik iz Stare Fužine, Janez Cvetek tudi iz Stare Fužine, Marija Korošec iz Bohinjske Bistrike, Danica Bem z Bledu, Alojz Lazar iz Krope, Rok Solar iz Podnarta, Mira Šraj iz Radovljice, Jože Smole iz Radovljice, Polde Markelj iz Bohinja, Jernej in Stanislav Jensterle iz Spodnjih Gorij,

dokaj pestro skalo različnih tehnik in smeri. Lahko rečemo, da je razstava uspešen poskus združiti vse ustvarjalce amaterje in jih spodbuditi za nadaljnje delo.

J. B.

Razpis abonmaja PG

Prešernovo gledališče Kranj razpisuje za sezono 1965/66 abonma red »Premierski« (predstave bodo predvidoma ob torkih) red »Četrtek« — abonma red »Dijaški I.« in »Dijaški II.«

V abonma je vključeno 6 predstav Mestnega gledališča Ljubljanskega iz okvirnega repertoarja in 2 predstavi Prešernovega gledališča Kranj.

Vpisovanje abonentov bo od 22. do 28. septembra 1965.

Abonenti imajo 7,5% do 20% popusta na redne cene. Posebej poudarjamo, da vstopnine nismo zvišali.

Vpisovanje bo v pisarni P. G. Titov trg 6, kamor lahko pošljete razposlane priglasnice, ali na telefon 21-355, kjer lahko prejmete tudi vse ostale informacije.

ju spomenikov NOB. Na Bledu se predstavlja le z nekaj kiparskimi deli precej abstraktno narave, obenem pa so tudi po oblikovalni in izrazni tehniki dokaj specifična značaja. Kipar se je to pot spoprijel z oblikovalnimi kompozicijami, ki jih sestavlja povsem vsakdanji material: železne paličice in cement. Z njimi oblikuje svojevrstne plastične like in se stave z velikim posluhom za domiselnino in estetsko dovršeno ustvarjalno delo.

Oba pomenita prijetno osvežitev in novost. Takšna sta zbudila med gledalci dovolj pozornosti.

Jože Bohinc

Te dni po svetu

TITO V BOLGARIJI

Predsednik SFRJ in generalni sekretar Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito je danes, v sredo, začel uradni obisk v LR Bolgariji. V Bolgarijo sta ga povabilna predstojnica narodnega sobranja in CK KP Bolgarije. Obisk bo trajal do 27. septembra.

ZAČETEK ZASEDANJA GENERALNE SKUPŠCINE

Včeraj se je v New Yorku začelo 20. redno zasedanje Generalne skupščine OZN. Skupščina zaseda v času, ko se je položaj v svetu znova zaostril, zlasti na področju Azije. Zato ves svet upravičeno pričakuje, da bodo delegati, ki se bodo zbrali na to jubilejno zasedanje z vsemi močmi skušali prispevati, da prenehajo sovražnosti, da se utrdi mir in da se predvsem Združenim narodom da tisto veljavno, ki jim spričo njihove funkcije za ohranitev miru gre.

ULTIMAT KITAJSKIE

Ze v četrtek, 16. septembra, so Kitajci poslali Indiji ultimat, da mora v treh dneh umakniti svoje čete z meje med LR Kitajsko in Sikkimom in da mora prenehati sleherna vojaška aktivnost na tej meji. V nedeljo, 19. septembra, pa je kitajska vlada še za tri dni podaljšala rok Indiji. Če do srede — to je danes — zvečer Indija ne bo zadostila zahtevam prve kitajske note bo »v polni meri odgovorna za vse hude posledice« piše v zadnji kitajski noti.

VS ZAHTEVA

Varnostni svet je v ponedeljek izglasoval sklep, naj Indija in Pakistan »ustavita sovražnosti v sredo, 22. septembra, zjutraj ob 7. uri po srednjem evropskem času ter umakneta svoje vojaške enote na položaje, ki so jih zasedale pred 5. avgustom.«

LJUDJE IN DOGODKI

Na zahodu nič novega

Nedeljske parlamentarne volitve v Zahodni Nemčiji so potekle pravzaprav brez senzacije, ne pa tudi brez presenečenj, vsaj kar zadeva nemško socialistično stranko. Njeni voditelji so se namreč nadzeli zmag, ki so jo napovedali tudi posamezni instituti javnega mnenja. V najslabšem primeru pa so mislili vsaj za toliko dvigniti svoje glasove v parlamentu, da bodo lahko soddločali o prihodnosti dežele v naslednjih štirih letih.

Vendar se to ni zgodilo. CDU je skupaj z bavarsko CSU dobila 47,5 % vseh glasov, kar pomeni 2,2 % več kot leta 1961. Tako je malteno dosegla pred leti zgubljeno absolutno večino v parlamentu. Tudi SPD je povečala za 3 % glasove napram 1961. letu in je skupaj zanjem glasovalo 39,2 % volivev. Vendar so ti glasovi dovolj samo — za opozicijo. V bonski vladi torej ne bo bistvenih sprememb. Nobenega dvoma ni, da bo Erhard ostal še naprej

kancjer. Prav tako bo po vsej verjetnosti obveljal tudi trojna koalicija krščansko demokratske zveze s Strausovo bavarsko krščansko zvezo in Mendejevim svobodnimi demokratimi.

Zakaj so ostala pričakovana voditeljev SPD neizpolnjena? Predvsem ne smemo pozabiti, da je ZR Nemčija dosegla povojni gospodarski vzpon pod zastavo desne koalicije. To so uspeli krščanski demokrati določno izkoristiti v predvolilni propagandi. Ker je Erhard uradno »če« tega »nemškega gospodarskega čudeža«, jim je to uspelo toliko laže. Zlasti, ker so

slabe plati povojne konjunkture uspeli zamolčati in preložiti njihovo reševanje na čas po volitvah. Vladna koalicija je izkoristila tudi napeti mednarodni položaj. Prepričala je volivce, da je pač potrebno »izkušeno vodstvo«, ki bo edino lahko sposobno pravilno uravnavati državno krmilo v razburkanih mednarodnih vodah.

Nemalo krvide za tak razplet dogodkov nosi vodstvo SPD samo. SPD po kongresu v Bad Godesbergu pravzaprav sploh nima enotne idejne osnove. Prelevila se je v čisto navadno meščansko stranko, ki je socialistična le še po imenu. Ra-

Nova »razprodaja«

Potem, ko je že razprodala v obliki takoimenovanih »ljudskih delnic« tovarno »Volkswagen«, se je bonnska vlada odločila za podobno »razprodajo« podjetja VEBA (Vereinigte Elektrizitäts und Bergwerks A. G.). Akcije tega podjetja je od avgusta, ko je začela razprodaja, kupilo že približno 2 in pol milijona Nemcov.

»Razprodaja« tovarne VW je pokazala, da so mnogi na novo pečeni lastniki akcij ledete kupovali zgolj zato, da bi jih pozneje z dobičkom prodali. Tako so se akcije v večji meri že znašle v rokah večjih kapitalistov. S tem se je razbila iluzija o »ljudskem lastništvu«. Krščansko demokratska unija je s to iluzijo opravičevala denacionalizacijo. Zaradi tega so celo prodajali akcije pod dejansko vrednostjo in dovolili, da jih posameznik kupi le omejeno število.

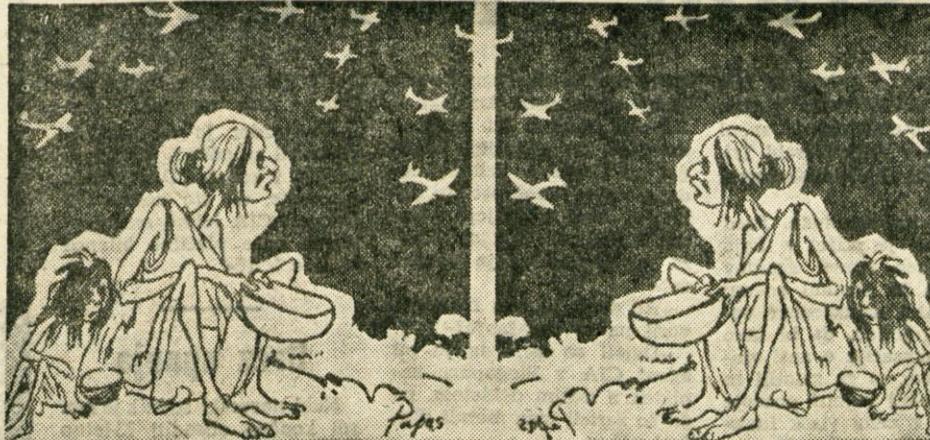
Jože Vidic

Velika beda v Haitiju

Povsod po svetu so vzbudile veliko pozornost najnovejše informacije o zelo slabem ekonomskem stanju v srednjameriški državi Haiti. Ameriški list Time piše, da je bil Haiti vedno siromašen, postal pa je zdaj še siromašnejši. Dohodek na prebivalca

letno znaša le 88.000 dolarjev, prehrana pa je tako slaba, da prebivalec povprečno na dan ne dobi več kot 1870 kalorij. Prav zaradi tega je tudi povprečna življenska doba ljudi v tej državici kmaj 32 let. Prav ti trije podatki uvrščajo to deželo med najsiromašnejše na svetu.

V Haitiju je 90 odstotkov prebivalcev nepisemih, gosto prebivalstva pa je izredno velika — kar 415 jih živi povprečno na kvadratnem kilometru. Beda sili ljudi k nekaterim skrajnim dejanjem, ki so za naše pojme skoraj nemogoča. Naskrivajo so pričeli odstopati svoje otroke tujcem, seveda za denar. To je prikrita oblika prodaje otrok. Starši taka dejanja opravičujejo s skrbjo za otroke, ki jim pogosto grozi tudi smrt od lakote. Zato otroke prepuščajo premožnejšim staršem za izredno majhne denarje — za 500 dinarjev, če to preračunamo v dinarje.

Kašmir 1965 (»Guardian«, Vel. Britanija)

zen tega nima povsem dočenega lastnega programa, niti notranje političnega niti zunanega političnega. Tako kot drugod po svetu v deželah »klasične« demokracije, tudi v Zvezni republiki Nemčiji vodeči stranki predstavljata pravzaprav samo volilne ne pa idejne partnerje in se med seboj ne razlikujeta niti toliko kot sami v sebi.

Prav to dejstvo je povzročilo, da so nekatere progresivne sile odpadle od socialistične stranke ter so jih zajele druge stranke. To je otopilo ost opozicije in olajšalo ponovno zmago desne koalicije.

ABC

Po Prešernovih stopinjah

Iskanje podobe

Še vedno vznemirja našo javnost nerešeno in nerešljivo vprašanje, kakšen je res bil avtor nesmrtnih »Poezij«; po zunanjem. Kranjčane go tovo najbolj, kakšen je bil doktor Prešeren v letih, ko je bil nekdaj njihov soobčan.

Podoba pesnika kakršen je bil v svojih zadnjih ljubljanskih letih (do l. 1846), nam je ohranil F. K. Goldenstein, ki je Prešerna naslikal po spominu, komaj leto dni po smrti. Njegova podoba je splošno znana in velja za najbolj avtentično. Po njej so pesnika upodabljali vsi poznejši naši slikarji in kiparji, ki so hoteli ustvariti čimverjetnejši pesnikov portret.

Toda vsem, od Goldensteina dalje je šlo za podobo, ki bi prikazala Prešerna v letih njegove življenjske moči, takega, kakršen je bil tedaj, ko je ustvarjal Sonetni venc...

Nismo pa si mogli predstavljati, kak mož je bil pesnik ob koncu svojih let, tedaj, ko je živel v hiral v Kranju. Dosti, močno pomanjkljivih, zapisov sicer imamo, a nobenega takega, ki bi nam zares plastično predložil tedanjega Prešernove zunano pojavo.

Ce izvzamemo častno izjemo, kroparskega rojaka, ob pesnikovi smrti inženirja pri Upravi cest na Jesenicah, ki je v zadnjih urah, ko je Prešeren že ležal na mrtvaškem odru, rotil in prosil Matevža Langusa, naj vendar potiti in naslika vsaj podobo mrtvega našega Petrarka — se moramo današnji pesnikovi častilci zares čuditi malomarnosti tedanjih naših izobražencev. Ne le, da niso poskrbeli, da bi se nam ohranila vsaj kaka skica pesnikove resnične vnanosti, niso poskrbeli niti za izdelavo smrtne maske, ki so bile prav tisti čas tako v navadi, da so jih odlivali celo štukaterji, ne le kiparji in podobarji.

Sicer pa se naše začudenje ob takih brezbržnosti pesnikovih sodobnikov sprevrže kar v ogorčenje, ko pri nobenem Prešernovih sošolcev in prijateljev, ne najdemo kaj pride točnih opisov pesnikove pojave. Večinoma so opisovali sebe in svoje drobne problemčice. Celo Levstiku se ni zdelo potrebno, da bi na Dunaju stopil do Ane Jelovškove in jo spoznal. Raje je pestoval svojo trmo. Prešernova Ernestina pa je živila celo do leta 1917 — a tako malo raziskovalcev pesnikovega življenja je našlo pot do nje. Le ljubljanske narodne dame so se hoteli pokazati usmiljene in so ji ostareli ši-

vilji belega perila, dale sem in tja, kaj zakrpati in ji to pošteno plačale...

Toliko bi lahko zvedeli o Prešernu, o njegovi notranji in zunanji podobi, če bi se

Matija Koželj: Dr. France Prešeren

tedanjih prešernoslovci in prešernoljubci malo bolj pozanimi in ne v svojih delih skoro vedno iskali le sebe in svojo lastno slavo.

Tedaj, menimo drugo polovico 19. stoletja, je bilo še mnogo živih spominov na pesnika, celo precej ljudi je še živelo, ki so Prešerna osebno poznali — danes pa zbiramo in lovimo le drobce, ki so se po tem ali onem naključju k sreči še ohranili. Kako bogata pa bi bila naša bera v onih letih!

Matija Koželj

V to temu grenkemu in brezupnega obžalovanja pa je le posjal droben žarez: v »Naši sodobnosti« je bila l. 1957 objavljena informacija o Koželjevi sliki, ki naj bi predstavljala ostarelega in že bolnega Prešerna, takega kot je bil v svojih zadnjih kranjskih letih.

Zanimiva slika, za nas Kranjčane še prav posebno, visi danes v pisarni predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Slika, pravzaprav risba s svinčnikom, je velika 34 in pol x 47 cm. Narisal jo je, kot pove podpis, slikar Matija Koželj v aprilu l. 1872 — torej spet, kot Goldenstein, le po spominu...

Lepo in čisto risana podoba nam predstavlja Prešerna že malo zanemarjene vnanjšine, nič več negovanih, pač pa zmršenih las, nekoliko zabuhlega v obraz (vodeničnost!) in izgubljenega pogleda... Z desno roko si opira brado.

Risba predstavlja pesnikovo glavo v nekoliko manjši velikosti, kot bi bila narav-

na. Spodaj, pod portretom je kaligrafično izpisano: »Dr. France Prešeren.«

Kako pa so našli to sliko, ki ji poznavalci ne odrekajo določene avtentičnosti? Sicer je že pokojni France Kidrič vedel zanjo in jo iskal pri Koželjevih sorodnikih v Kamniku. A žal, slike ni našel, ker bi jo sicer prav gotovo priobčil v svojem »Prešernovem albumu« l. 1949.

Sele l. 1956 je slikarjev vnuk dr. Venčo Koželj, odkril dragoceno sliko med stareimi papirji. Bila je v mapi, v kateri so bile, po njegovem mnenju, zbrane risbe, ki naj bi staremu očetu pripomogle do sprejema na dunajsko sliksko akademijo.

Ta sen se Matiji Koželju (1842 — 1917) ni uresničil; ostal je le malo znani podeželski cerkevni slikar. Pač pa sta se povzpela med slikarje umetnike njegova sinova Maks in Anton. Prvega poznamo kot izvrstnega krajinara alpskih vrednot, drugega pa kot izrednega ilustratorja (Gregorčičeve »Poezije«, »Balade in romance«, »Slovenske legende« i. dr.)

Bistre oči

Kot kaže podpis, je bila risba narejena l. 1862, torej celih trinajst let po pesnikovi smrti. Družinsko izročilo Koželjevih ve povedati, da je njihov ded Prešerna nekajkrat videl v Kranju. Tjakaj je hodil s svojim očetom na sejme.

Moral pa je biti tudi Matijev oče kaj zanimiv možak. Kupčeval je s platnom in dosti potoval. Po kupčijskih poteh je bil samo v Trstu kar čez stokrat! — No, in tudi v bližnji Kranj, je jemal naddebudnega sinčka s seboj, saj od Vodic, rojstne fare Koželjev, ni bilo dolge poti!

Močno verjetno je, da je razgledani oče opozoril svojega bistrega sina na nenačadnega moža v Kranju, prav znane in veljavne osebnosti že tedaj slavnega pesnika. Izgleda, da se je fantiču, v katerem je gotovo tel je že tedaj izrazit risarski talent, podoba moža, ki mu ga je pokazal oče, globoko vtisnila v spomin. Pa naj si je videl pesnika v krčmi, v pisarni ali na cesti.

Pesnikova pojava je že morala fanta tako pretresti in prevzeti, da jo je pozneje, na pragu svoje slikarske kariere, spravil na papir.

V tem času l. 1862 je namreč Matija Koželj dovršil risarsko šolo pri prof. Oblaku v Ljubljani.

Dr. Venčo Koželj, ki je to sliko odkril, jo je koncem l. 1956 podaril predsedniku Slovenske akademije Josipu Vidmarju. Ta jo je sprejel in izjavil, da se smatra le za

skrbnika tega dragocenega dokumenta.

Zakaj le, tako dragocenega?

»Koželjev portret je edina Prešernova podoba, v kateri je podana tragika pesnikovega življenja. Podana pa je preprosto, nevsiljivo in prepričevalno. — Gotovo je mlad človek ni slikal zavedno, pač pa po neizbrisnem vzufluem spominu. — Prav ta neizmetničenost, čistost — vzbujata zaupanje v resničnost doživetja.«

Koželjeva slika, očitno delana brez kake vrednosti o obstoju Goldensteinove podobe, potrjuje nekatere opise o fizionomiji Prešernove glave: tu so ona značilna ozka usta, pritegnite oči, podolžen nos...

Tudi trditev pesnikovih sorodnikov, da je bil dr. Ivan Svetina, še najbolj podoben svojemu daljnemu sorodniku, je s sliko izpričana: prav tak kot Koželjev Prešeren, je bil znani ljubljanski profesor. Njegovi učenci, ki jih še mnogo živi, to lahko vsak čas potrdijo.

Verodostojen portret

Vse to govori v prilog verodostojnosti Koželjeve podobe. Saj je edina, ki je poleg Goldensteinove, slikana po spominu. Seveda je razlika v obeh portretih! Goldenstein je bil že zrel in ustajen sliker, ko je l. 1851 skušal iz spomina prenesti na platno podobo svojega prija-

nes neznanih nam razlogov močno in globoko presuni. — Koželjev portret je izraz, značaja poluresničen izraz tragedije Prešernovega življenja.«

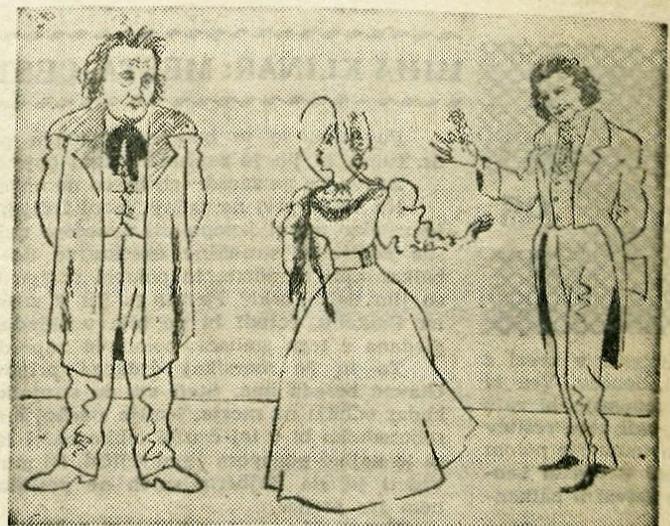
Za naše razmere polprekle dobe pa je vsekakor tipično, da je bila Koželjeva podoba odkrita in objavljena šele tako pozno (l. 1957). Sicer so slikarjevi potomci vedeli zanjo, celo razstavljena je bila nekoč (l. 1910) — a se je vendar skrivala med ostanimi založenimi listi tako dolgo.

Začuda pa niti ob razstavi l. 1910 ni vzbudila med prešernoslovci kake posebne pozornosti. Niti registrirali je niso...

Zato je jeno ponovno odkritje in objava zares velik kulturni dogodek, saj nam slika približuje Prešerena v novi, zanesljivi in intimnejši podobi. Posebno ljuba mora biti podoba Kranjanom — kaže nam pesnika takega, kakršen je živel nekoč v našem mestu.

V Prešernovem spominskem muzeju sta sedaj razstavljena oba pesnikova portreta, Goldensteinov in Koželjev. Prvi je v izvirniku, drugi pa, žal, le v sicer natanci fotkopiji. Bilo bi zares prelep, če nam bo kdaj uspelo, pridobiti tudi izvirnik Koželjeve podobe, tako tesno zvezane s pesnikovimi zadnjimi dnevni v Kranju.

Seveda pa objava ostarelega in zanemarjenega, skorberaškega Prešernovega obraza, ni bila prav vsem všeč. Nekateri bi raje imeli v spominu mladostnega, kakršnega je ustvaril v svojem kipu

»Oprostite vi, Koželjev Prešeren, moje srce gori za Jakobega Prešernom!«

telja-pesnika. Ker pa je bil Goldenstein pač rutiniran bidermajerski slikar, je slika gotovo idealizirala, kot je vela tedanja šega in meščanski okus.

»Koželjev portret pa je delan z naivnostjo otroka in prirodnega kmečkega sinu, ki ga je Prešernov pojav iz da-

Alojzij Gangl ali pa romantičnega lepotca iz upodobitev Božidarja Jakca. — Nam Koželjev Prešeren pa ni le ljub, pač pa tudi najbolj resničen in verjeten, tak je moral hoditi po Kranju, tak je posadel po starih krčmah tak je zrl Že v neznano... CRTOMIR ZOREC

GORENJSKA ROKOMETNA LIGA

Duplje zmagale v Radovljici

V tretjem kolu je bilo najzanimivejše srečanje med Radovljico in Dupljami. Tekmo je odločila rutina bivšega konšega moštva, saj so domačini vodili že s tremi goli razlike. Po krepki zmagi Kranja nad Savico so se Kranjčani zaradi boljšega količnika povzpeli na prvo mesto v lestvici. Tudi Selca se je s krepko zmago nad Kravcem povzpela z dna lestvice v sredino. V tekmi Storžič: Kranjska gora je prvi, kljub temu da niso nastopili 3 najboljši igralci, premagal goste. Žabnica je na svojem terenu krepko pregazila igralce iz Škofje Loke.

REZULTATI:

Savica : Kranj B 10:29 (6:16)
Žabnica : Šk. Loka 21:8 (15:3)
Selca : Kravac 18:7 (11:6)
Radovljica : Duplje 15:16 (8:8)
Storžič : Kr. gora 29:19 (15:7)

Občinska moška liga :

Zabnica B : Križe B 3:15
Besnica : Duplje B 5:0 w. o.

Pokal Triglavu

V soboto so imeli atleti Triglava na stadionu v Športnem parku interni atletski miting. Na mitingu se je poslovil od svojih tovaršev Lado Konc, ki bo odšel v JLA. Prav tako bodo odšli v JLA še trije kranjski atleti: sprinter Dušan Pirjevec, metalec Rajko Mežek in srednjeprogaš Janez Žumer.

Nekaj rezultatov mitinga:
člani — 60 m: 1. Kuralt 7,4,
2. Kaštivnik 7,5 3. Galjot 7,7,
400 m ovire: 1. Kaštivnik
57,8, 2. Kleč 58,3, skok s palico: 1. Konc 310, disk: 1.
Konc 33,88, mladinci — 60 m:
1. Strojan 7,5, 2. Milek 7,6,
3. Ferjan 7,7, 400 m ovire:
1. Fister F. 62,0, 2. Pangerc
62,8, palica: 1. Milek 320, 2.
Strojan 310, 3. Pangerc 290,
krogla (6 kg): 1. Vidic 13,26,
krogla (5 kg): 1. T. Fister
14,88, 2. Milek 12,71, disk: 1.
Satler 39,32, 2. T. Fister 37,60,
3. F. Fister 37,48.

Občinska ženska liga:			
Zabnica	Duplje	5:0	w. o.
Kranj B	3 3 0 0	61:31	6
Duplje	3 3 0 0	63:40	6
Zabnica	3 2 0 1	60:43	4
Storžič	3 2 0 1	64:53	4
Radovljica	3 1 0 2	50:50	2
Selca	3 1 0 2	38:49	2
Šk. Loka	3 1 0 2	25:47	2
Kr. gora	3 0 1 2	50:63	—
Kravac	3 0 1 2	28:59	—

Gorenjski klubi tekmujejo

NOGOMET

PORAZ KRAJČANOV

Kranjski Triglav je v nedeljo izgubil srečanje v Kričevem z Aluminijem s 3:1 (0:1). Kranjčani so naredili napako, ker so se v drugem polčasu odločili predvsem za branjenje svojih vrat. Deset minut pred koncem tekme je bil iz igre izključen Stane Verbič. Za Triglav je bil uspešen Kitič v 42. minutni igre.

JESENICE : USNjar 5:0 (2:0)

Kljub razmočenemu igrišču so domačini slavili visoko zmago. Odlikovali so se predvsem z borbenostjo in požrtvovalnostjo. Tekma ni bila na višji kvalitetni ravni. Gole so dosegli: Kačar v 16., Medja v 25. ter Hribar v 59., 66. in 88. minutni igre.

LOCAN : SLAVIJA 1:3 (1:0)

Klub vodstvu v prvem polčasu so morali prepustiti domačini zmago boljšim gostom.

Olimp. : Triglav (mladinec) 2:1 (1:0)

Borbenost in izenačenost

V nadaljevanju tekmovanja invalidov v okviru športnega dela proslave invalidskega tedna so bila na sporednu tekmovanja v streljanju in kegljanju.

STRELJANJE

Malokalibrsko puško: 1. ZROP (Svetelj 96, Bizjak 91, Ravnikar 81), 2. ZVVI (Radočič 82, Resman 65, Bevc 55 krogov).

Zračna puška: 1. ZVVI (Radočič 140, Žura 134, Bevc 133 krogov), 2. ZROP (Kožuh 159, Šušteršič 157, Bizjak 142 krogov), 3. ZB NOV (Kočevar 159, Oman 137 krogov).

M. Kuralt

ODBOJKA

ZMAGALE SAMO JESENICE

Od gorenjskih predstavnikov v republiški odbojkarski ligi so bile v zadnjem kolu uspešne samo Jesenice, ki so premagale Hoče s 3:1. Zmagalo so se Jeseničani utrdili na drugem mestu v lestvici. Nastopili so v naslednji postavi: Potočnik, Reslar, Bajc, Prešeren, Bogataj in Eržen. Najboljša sta bila Potočnik in Prešeren.

KANAL : ŽIROVNICA 3:0

V zanimivem srečanju so se Žirovnčani zopet odlikovali z borbenostjo, ki pa jim ni zadostovala za zmago nad boljšim nasprotnikom.

PORAZ KRAJČANOV

Igralci Triglava so izgubili z vodečim Mariborom z rezultatom 3:0. Najboljši pri Kranjčinah je bil Sajovic. Nastopili so v postavi: Sajovic, Soklič, Bizjak, Kozelj, Jenko, Keše, Žepič, Markovič. Triglav je na četrtem mestu v republiški lestvici.

KOŠARKA

ZMAGA IN PORAZ JESENICE

Najboljši gorenjski klub je imel med tednom kar dve srečanji. V prvji tekmi je premagal Svobodo s 76:64 (28:37). Koče so dosegli: Koren 3, Švetlin 20, Sodja 24, Jeraj 12, Peterman 8.

V nedeljskem srečanju so Jeseničani odšli poraženi iz Soštanja. Zmagala je Elektra z 69:61 (35:27). Za Jesenice so bili uspešni: Sodja 6, Švetlin 17, Koren 13, Peterman 6 in Jeraj 19. Jeseničani so na tretem mestu v lestvici.

DOMŽALE : SORA 70:50 (25:26)

Domžale so nepričakovano visoko premagale Soro. Ločani so trenutno na sedmem mestu v lestvici slovenske lige.

Triglav : Medvode 97:39 (48:29)

Tržič:Kranj 11:7 (5:5)

Pred 100 gledalci so domačini premagali Kranjčane. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje, vendar je vse ponavljalo slab vreme, tako da igralci niso mogli pokazati vsega kar znajo. Edina draž dvoboja je bila v borbi za točke, iz katere so izšli kot zmagovalci Tržičani. Tekmo je dobro sodil Djurdjevič iz Kopra. Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

TRŽIČ : Lajbaher I. Ude, Godnov, Vidovič 5, Jane 3. Hladnik 2, Teran, Lajbaher II. Jekašič 1 in Dovžan.

KRANJ : Čebulj, Bevk, Pašar, Hvasti, Gros M., Gros, Krampej 1, Polka 1, Arh 1, Bregar 4 in Zavrl.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV • IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV • IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV • IZ DEL

TRI GLAVNE POSTAVKE

V Planiki so ugotovili, da jim boljšo proizvodnjo zavirajo predvsem trije osnovni elementi: 1. prevelika režija, 2. ovira pri nabavljanju strojev, in 3. centralizirana nabava surovin.

Organi samoupravljanja so odkrili v režiji velike rezerve. Na drugi strani se kaže potreba po novi delovni sili v proizvodnji ter bodo zaradi tega vso edvečno delovno sile preusmerili v neposredno proizvodnjo.

Strojna oprema se izredno hitro izpopolnjuje. Ugotovili so, da ne morejo iti v korak z inozemskimi partnerji. Čeprav so imeli svoja devizna sredstva, so morali dve leti čakati na odobritev za nakup novih strojev. V kolektivu

ugotavljajo, da so med najslabše opremljenimi tovarnami v državi v čevljarski industriji.

Pri izvajanju gospodarske reforme smatrajo, da bi bilo potrebno sprostiti nabavo surovin. Strokovne službe so

drugi objekt, ki ga bo gradila »Sava« z Jesenicami v kratkem pričelo z deli na dveh objektih za Železarovo Jesenico. Zgornji del sedanega skladišča ognjevzdržne opike so pričeli rušiti člani stanovanjske zadruge. Podjetje pa bo tu pričelo graditi zgradbo za zvráčalnico vozov.

Gradnja v Hrenovici

Podjetje »Sava« z Jesenicami bo v kratkem pričelo z deli na dveh objektih za Železarovo Jesenico. Zgornji del sedanega skladišča ognjevzdržne opike so pričeli rušiti člani stanovanjske zadruge. Podjetje pa bo tu pričelo graditi zgradbo za zvráčalnico vozov.

Reorganizacija sindikata

V tovarni Sava v Kranju so izvedli reorganizacijo sindikata. Sindikalno podružnico so razdelili na šest samostojnih podružnic. Ker imajo nove podružnice v sestavu po več ekonomskih enot, je s tem lažji vpogled v posamezne enote. Pri ustanavljanju podružnic je sindikalni odbor podjetja ustanovil komisijo za gospodarjenje in upravljanje, komisijo za prošnje in pritožbe, komisijo za družbeni standard in socialno delo ter komisijo za kulturno-prosvetno dejavnost in izobraževanje.

Izklučitev nevestnih

Pred kratkim se je v jeseniški železarni sestal DS enote šamotarne. Pogovorili so se o svojem delu in uveljavljanju programa. Med drugim so odobrili tudi počasno predsednika disciplinske komisije svoje enote, ki je povedal, da je komisija soglasno sklenila, da je potrebno izključiti iz delovne skupnosti 4 nedisciplinirane delavce.

Vsi štirje delavci so večkrat neopravičeno izostali iz dela in so vedno povzročali prepire s sodelavci.

Voznik, bodi previdnejši!

Tudi v zadnjih štirih dneh se je na cestah Gorenjske pripetilo večje število prometnih nesreč. Vsega skupaj je bilo osemnajst prometnih nesreč, pri katerih se je večje število ljudi huje ali lažje telesno poškodovalo. Materialna škoda znaša okoli tri milijone dinarjev. Največkrat je bil vzrok nesreče neprevidnost voznikov, delno pa je na večje število nesreč vplivalo slabo vreme, ki je bilo v nedeljo.

Premalo je bil pozoren

Voznik osebnega avtomobila KR 30-46 je peljal po cesti iz Savske Loke v Kranju proti križišču z Gorenjesavsko cesto. V križišču je zavijal v levo proti cesti I. reda. Pri

tem pa je peljal po skrajni levi strani ceste v križišče. Nasproti mu je pripeljal dostavni avto KR 29-05, ki je peljal pravilno po svoji strani. Ko pa je opazil, kako vozil osebni avto, je dostavni avto ustavil, vendar pa je bil voznik osebnega avtomobila premalo pozoren in se je za-

letel v dostavni avtomobil. Pri nesreči je nastala materialna škoda v višini 200 tisoč

Zaradi mokre ceste

Po cesti Kranj-Jezersko je peljal Stojan Jakšič z osebnim avtomobilom K-102-665. Ko je peljal po mokri cesti, ga je zaneslo in se je zaradi tega zaletel v drevo, od tu pa v telegrafski drog. Škoda na vozilu znaša okoli 300 tisoč dinarjev. Odvzeli so mu tudi kri, ker je alkotest pokazal znake rahle vinjenosti.

Pred dnevi se je na Reki pripetila težka prometna nesreča. Z osebnim avtomobilom znamke »Fiat« se je peljal lastnik Marjan Dežman doma iz Brezij pri Tržiču. Pri nesreči je bil šofer Dežman le lažje telesno poškodovan, njegov sopotnik Anton Šab pa je zaradi težkih telesnih poškodb kmalu za tem v bolnici umrl. Na sliki je poškodovani »Fiat« KR 24-52. Sami lahko vidite, da je moral imeti šofer izredno srečo, da je nesrečo preživel. — JJ

Triglav zelo obiskan

V začetku letosnje poletne sezone je po nekaterih planinskih društih na Gorenjskem vladala bojazen, da ne bo tolikšnega obiska v planinah kot v prejšnjih letih. V juliju je bil obisk rešnčno bolj pičel. Nasprotno temu pa se je začelo v avgustu, zlasti v drugi polovici, ko je prišlo v planine tako število planincev in turistov, da jih doslej v zadnjih letih ne pomnimo. Največ je bilo obiskovalcev Julijskih Alp s Triglavom. V domu na Kredarici je bilo na primer tudi med tednom toliko ljudi, da je bila zagata za prenočišče, zlasti ob sobotah in nedeljah, ko je na Triglav prišlo tudi po več kot 500 ljudi.

Največ obiskovalcev je sedala iz naših, sosednjih republik, izmed inozemcev pa Avstrijev, Nemcev, Italijanov, Angležev, Francov, Čehov itd. Vse pa izgleda,

da bo letošnje muhasto vreme skrajšalo tudi sezono planinstva za nekaj tednov.

KOLIKO JE MOTORNIH VOZIL?

V kranjski občini je po zadnjih podatkih registriranih 3588 motornih vozil. — JJ

KAKŠNA BO LETINA KOSTANJA?

Kot kažejo dosedanji izgleidi bo kostanj letos zelo dobro obrodil. K temu je mnogo pripomoglo lepo vreme v času, ko je kostanj cvetel. Po vsej verjetnosti bo — ker so prehrambeni artikli dragi — letos mnogo več »kostanjerjev« v gozdu kot prejšnja leta. — rč.

43.770 vozil čez Ljubelj

Turistični promet na obmejnem prehodu na Ljubelju je letos dosegel svoj rekord. Tako je prišlo v Jugoslavijo preko tega prehoda v prvem polletju kar 24.561 potniških vozil s 85.874 potniki. Vračalo se je tod skozi 19.209 vozil s 64.926 potniki, kar pomeni 43.770 vozil v obeh smereh. Največ med njimi je bilo seveda Avstrijev, fakoj za njimi pa sledi Nemčija in Jugoslavija ter Holandija. — S. B.

Za neprilagojeno mladino v Kranju

Z novim šolskim letom bo pri Dijaškem domu v Kranju pričel z delom poseben oddelek za neprilagojeno šolsko mladino oz. za učence, ki jim je iz kakršnihkoli razlogov potrebna posebna vzgoja. Po sedanjih podatkih bo imel oddelek 25 učencev in učenk, kasneje pa se bo to število verjetno povečalo.

Doslej takega zavoda v občini ni bilo. Neprilagojeno mladino so pošiljali v razne vzgojne zavode šele potem, ko jim je bil že potreben odrejen vzgojno varstven ukrep. V tem oddelku se bodo pedagogi in psihiatri potrudili, da učencev ne bo več potrebovali pošiljati v druge učne vzgojne zavode.

Verižna prometna nesreča

V nedeljo proti večeru se je na cesti I. reda pred gostilno Marinšek v Naklem pripetila verižna prometna nesreča. V njej je sodelovalo kar sedem voznikov osebnih avtomobilov. Do nesreče je prišlo zaradi tega, ker sopeljali v prekratki varnostni razdalji in zaradi mokre ceste, ker je bil ta dan zelo deževen. Vse voznike so tudi preizkusili, če so vinjeni ali ne, vendar so ugotovili vinjenost samo pri vozniku osebnega avtomobila LJ 282-18 Otmarju Rahnetu. Materialna škoda na vseh vozilih znaša okoli 700 tisoč dinarjev. Telesnih poškodb na srečo ni bilo.

Zaradi tega je zapeljal, oz. se je hotel izogniti v desno stran, vendar pa je pri tem zapeljal preveč v desni jarek in potem peljal z desnim kolom okoli 50 metrov po jarku. Ko je hotel vozilo izravnati, ga je zaradi prevelike hitrosti obrnilo za okoli 180 stopinj. Z zadnjim koncem in bomkom avtomobila je udaril v nasip ter v cestni jarek in tam tudi obstal. Materialna škoda znaša okoli pol milijona dinarjev. Telesnih poškodb k sreči ni bilo.

Nesigurna vožnja

Na cesti Mrzli studenec — Kranjska dolina na Pokljuki je prišlo do trčenja med vozili LJ 286-18 in LJ 275-17. Zaradi neprimerne hitrosti in

Električni tok ga je ubil

V valjarni debele pločevine 2400 na Javorniku se je pred dnevi pripetila smrtna nesreča. Okoli ene ure zjutraj je odšel 54-letni Henrik Lužnik v neki prostor, kjer je hotel nekatere stvari popraviti. Tu ga je ubil električni tok jakosti 5000 voltov. Lužnik je bil oče štirih otrok in je stanoval na Koroški Beli. Vzroke težke nesreče še raziskujejo, kajti v omenjenem prostoru je bil v času nesreče sam. — JJ

Zaradi prevelike hitrosti

Iz Skofje Loke proti križišču, ki pelje v Ljubljano in v Kranj, se je srečaval s tovornim avtomobilom voznik oseb. avtomobila LJ 376-77.

nesigurne vožnje drugega avtomobila je prišlo do trčenja. Materialna škoda na obeh vozilih znaša okoli 250 tisoč dinarjev. Telesnih poškodb potnikov pri nesreči ni bilo. — Jože Jarc

Divje zlo pod Storžičem

Kmetje v okolici Bele, Hrašč, Trstenika in drugih vasi pod Storžičem in okoli se letos spet pritožujejo, da jim divji prašiči delajo veliko škodo. Člani lovske družine »Storžič« ocenjujejo, da se v resnicni klati tam okoli kakih 30 prašičev. Precej škode je ta divjad napravila že na pšenici, ovsu in zdaj na koruzi. Samo na žitih so ocenili približno 200.000 dinarjev škode, še znatno več pa jo bo verjetno sedaj na koruznih njivah.

Lovci so že organizirali 6 brakad na te prašiče. Toda uspeh je bil minimalen. Na Beli so ustavili poseben obveščevalni center, kjer naj bi lovci dobivali obvestila kmetovalcev o pojavih in prehodih te škodljive divjadi. V načrtu imajo še nekaj velikih pogonov. Nestrp-

nost zaradi vsakodnevne škode pa se stopnjuje tako pri kmetih kakor tudi pri lovcih, ki morajo iz svojih virov poravnati dokazano škodo. Ob tem se tudi slišijo kritike čez ene in druge. Nekateri lovci pravijo, da je pri vsem tem potrebna večja pripravljenost samih kmetovalcev za množične akcije proti tej divjadi, med kmeti pa je slišati pripombe, da so lovci začeli akcijo premalo načrtno, da kar v »fičotu« čakajo prašiče in podobno.

Verjetno imajo nekaj prav prvi in drugi. Toda res je, da se je ta divjad hudo razplastila na tem območju in da bo potreboval smotrnejših in dolgoročnejših naporov v boju proti temu divjemu zlu.

J. K.

Prodam prikolico za osebni avto in komplet ozvočenje. Ljubno 86, Podnart 5030

Prodam dva modra papagaja, samca in samico s kletko. Naklo 148 5091

Prodam 3 trdne okna, rabljena in ogrodje za levi vzdijiv štedilnik. Sp. Bitnje 16, Žabnica 5092

Prodam televizor RR. Nasl. v ogl. oddelku 5093

Prodam neutresene hruške za mošt in zimska jabolka. Sitar Peter, Križe 34 5094

Prodam bikca in prašiča za rejo. Visoko 66, Šenčur 5095

Prodam cement Nasl. v oglasnem oddelku 5096

Fiat 750, letnik 64 prodam in gospodarsko poslopje, primerno za predelavo stanovanja. C. Kokrškega odreda 6, telefon 218-00 Kranj 5097

Fiat 1100 letnik 62 prodam. Ogled 22. in 23. 9. Kranj, Reginčeva 9 5098

Prodam 6 tednov stare prašičke. Zapoge 17, Vodice 5099

Prodam 6 tednov stare prašičke in vprežno motorno košilnico »Fahar« za enega konja. Podbrezje 19, Duplje 5100

Prodam vprežno kosilnico znamke »Hofher«. Šenčur 231 5101

Prodam prašičke, 6 tednov stare. Selo 33, Žirovnica 5102

Prodam jabolka več vrst. Vopovlje 8, Cerkle 5103

Prodam 15.000 kom. zidne opeke. Suha 52, Šk. Loka 5104

Prodam 9 (šprovec) dolge 8 metrov, betonsko železo pro-

SGP »Novogradnje« Tržič v prisilni likvidaciji objavlja I. javno licitacijo za prodajo osnovnih sredstev, ki bo 25. septembra 1965 ob 9. uri v Retnjah pri Tržiču.

Na licitaciji bodo prodana naslednja osnovna sredstva:

1. pisarniški inventar ter inventar delavskih naselij

2. oprema in inventar funkcionalne enote Menze in naselja Tržič.

Kupci družbenega sektorja morajo pred licitacijo predložiti uradna potrdila o zagotovljenih sredstvih, privatni interesi pa morajo na licitaciji položiti 10% kavcijo za licitirana osnovna sredstva.

V kolikor licitacija ne uspe, bo ponovljena dne 2. oktobra 1965 ob istem času in na istem kraju.

Obveščamo kupce, da lahko na drobni prodaji vsak dan kupijo v skladislu podjetja v Retnjah la pri Tržiču volnene odeje, rjuhe, posteljne vložke in železne postelje po ugodnih cenah.

fil 8 in nekaj navadnih zidakov. Nasl. v ogl. odd. 5105

Fiat 1300 s 25.000 km prodam. Ogled Kranj, Partizanska 19a 5106

Bukove suhe deske 35 mm, 3 m³ prodam. B. B. Križe 81 5107

Prodam približno 1000 kom dobro ohranjene strešne opeke (Bobroveč). Lado Abina Godešič 68, Škofja Loka 5109

Prodam prikolic za osebni avto in komplet ozvočenje. Ljubno 86, Podnart 5030

Prodam dva modra papagaja, samca in samico s kletko. Naklo 148 5091

Prodam 3 trdne okna, rabljena in ogrodje za levi vzdijiv štedilnik. Sp. Bitnje 16, Žabnica 5092

Prodam televizor RR. Nasl. v ogl. oddelku 5093

Prodam neutresene hruške za mošt in zimska jabolka. Sitar Peter, Križe 34 5094

Prodam bikca in prašiča za rejo. Visoko 66, Šenčur 5095

Prodam cement Nasl. v oglasnem oddelku 5096

Fiat 750, letnik 64 prodam in gospodarsko poslopje, primerno za predelavo stanovanja. C. Kokrškega odreda 6, telefon 218-00 Kranj 5097

Fiat 1100 letnik 62 prodam. Ogled 22. in 23. 9. Kranj, Reginčeva 9 5098

Prodam 6 tednov stare prašičke. Zapoge 17, Vodice 5099

Prodam 6 tednov stare prašičke in vprežno motorno košilnico »Fahar« za enega konja. Podbrezje 19, Duplje 5100

Prodam vprežno kosilnico znamke »Hofher«. Šenčur 231 5101

Prodam prašičke, 6 tednov stare. Selo 33, Žirovnica 5102

Prodam jabolka več vrst. Vopovlje 8, Cerkle 5103

Prodam 15.000 kom. zidne opeke. Suha 52, Šk. Loka 5104

Prodam 9 (šprovec) dolge 8 metrov, betonsko železo pro-

Nasl. v ogl. odd. 5110

Poučujem angleščino. Štiglic Marta, C. St. Žagarja 15, Kranj 5111

K meni se je zatekla telica, področje Radovljškega okraja. Lastnik naj se javi pri Klemencu, Podljubelj 90 Tržič 5112

Preklicujem avtobusno voznilo št. 004170 na ime Žvan Jože, Kranj — Šenčur 5113

Izgubil sem dežni plušč od Oljarice do Kokrice. Najditevja prosim, da ga proti na gradi odda vratarju Oljarice. 5114

Zamenjam betonsko železo prof. 14 za 8 mm. Žnidar Viktor, Bled — Grajska 3 5115

Na Jesenicah oddam takoj opremljeno sobo in malo kuhišnjo s kopalnicico, zakonc-

ma brez otrok. Plačljivo 1 leto naprej pod mesečno 12.000. Naslov v oglasnem oddelku, Jesenice 5116

26. 9. 1965 ob 11. uri dopolnan na Križki gori GAMSOV BAL. Za veselje bo prikazan lovski krst za zabavo poje sekstet iz Križev. VABLJENI! 5117

Na podlagi sklepa seje sveta delovne skupnosti z dne 14. 9. 1965 razpisuje skupščina občine Kranj zasedbo prostega delovnega mesta z nepolno — triurno — zaposlitvijo.

— Vročevalca pri krajevnem uradu Žabnica

pogoji:
— dovršena osnovna šola
— 1 leto delovnih izkušenj
Razpis ostane v veljavi 15 dni od dneva objave. — Kandidati naj vložijo pisemo vlogo pri Skupščini občine Kranj.

Visoko kvalificiran monter centralne kurjave s 3-letnim študijem na TSŠ strojne stroke, želi spremeniti službo v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 5108

Zamenjam hišo v Kamniku za kjerkoli na Gorenjskem.

Komisija za nabavo, prodajo, odpis in cenitev osnovnih sredstev pri

Kmetijsko živilskem kombinatu Kranj, RAZPISUJE

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osnovnih sredstev

1. Dostavni avto

Kombi Fiat 1959

Izklicna cena din

800.000.—

2. Osebni avto

Mercedes 170 SD, leto izdelave 1956

1.700.000.—

3. Motorni prekopalknik

Benazi, 2 kom.

183.000.— in 220.000.—

4. Dvokolo

Ekstra

5.000.—

Müfa

6.000.—

5. Grablje »Sonce« 3 redne

200.000.—

Javna dražba bo v soboto, dne 25. septembra 1965 ob 8. uri na Vrtnariji Zlato polje, Kranj. Prednost ima socialistični sektor.

»ISKRA KRAJNJA«

PRODAJNO SERVISNA ORGANIZACIJA
LJUBLJANA

OBVEŠČAMO CENJENE STRANKE, DA SMO

servisno delavnico v Kranju preselili v nove prostore

NA TRUBARJEV TRG 10, TELEFON 21227.

Delovno mesto
KROJACA

razpisuje

**Vzgojni zavod
v Kamni Gorici.**

Nastop službe takoj. — Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

solata 140 do 160 din, cveča 250 do 300 din, skuta 360 do 400 din, surovo maslo 1800 do 2000 din, med 900 din, fižol v stročju 160 do 180 din, gobe 1000 do 1200 din za kg; ajdova moka 190 do 220 din, koruzna moka 120 do 140 din, kaša 280 do 300 din, ješpre 170 do 190 din, pšenica 80 do 90 din, proso 150 do 160 din, oves 55 do 60 din za liter; živila perutnina 800 din za kg; jaje 60 do 65 din za komad.

CENJENI POTROŠNIKI!

Trgovina »MOJCA« Kranj
Koroška c. 16

Vam je pripravila

VELIKO POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN

raznim oblačilom

za 30—60 %

Oglejte si blago z znižanimi cenami, gotovo boste našli kaj primernega za Vašega otroka!
Za nakup se priporoča »MOJCA« Kranj

Ob prerani izgubi našega dobrega moža, očeta, sta

rega očeta, brata in strica

Jožeta Vidica

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v teh težkih dneh. Nadvse se zahvaljujemo sosedom dr. Hribeniku, ki ga je v času njegove bolezni skrbno negoval, prijateljem in znancem, pevcem, godbi, še posebna zahvala tudi sodelavcem tovarne Sava obrat I., darovalcem cvetja, Higienskem zavodu, Tekstilni šoli in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili v njegov prerani grob. Vsem, prav vsem še enkrat topla in iskrena zahvala.

Žalujoči: žena Ivanka, hčerka Metka, Iva in Metka z družino ter sin Jože z družino

GLAS

Razumevanje za šolstvo

Ob znatnem skrčenju občinskih proračunov, bo razumljivo potrebno štediti na vseh področjih. Gorenjskim občinam bodo predvidoma proračuni zmanjšani z preko 60 milijonov dinarjev. To pa v sedanjih razmerah ni malo.

Pri vsem tem pa je razveseljiva ugotovitev, da je večina občin na Gorenjskem proti zmanjšanju dočaj šolstvu. Tako so v kranjskih občinih sklenili povečati sklad za šolstvo za 10 milijonov dinarjev, ki naj bi ga predvsem porabili za mlečne kuhi. Velik poudarek daje kranjska občina tudi strokovnemu šolstvu. Letos bo namenila za tovrstno šolstvo kar 200 milijonov dinarjev, razen tega bodo še gospodarske organizacije prispevale 83 milijonov dinarjev. Za štipendije pa bodo delovne organizacije prispevale 3 milijone in

Zavod za zaposlovanje delavcev 5 milijonov dinarjev za odličnjake. To bo vsekakor spodbudilo učence pri šolanju in doseganju boljših učnih uspehov.

Tudi v radovljških občinih ne bodo skrčili dotacije za šolstvo. Štipendije bodo povečali za povprečno 20 %. V zdravstveni službi pa so se že odločili za kreditiranje študentov. Menijo, da bo njihova odločitev pokazala že kmalu zadovoljiv uspeh.

Odločno so se zavzeli za šolstvo tudi v jeseniški in Škofjeloški občini. Enako je tudi stališče političnega akтиva v Tržiču.

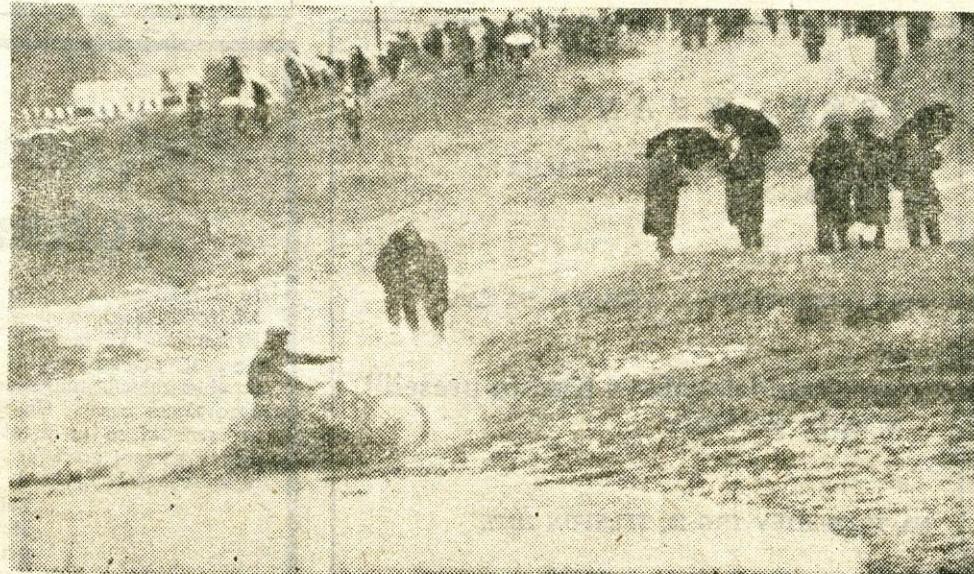
Velika nagrada Jugoslavije v Podljubelju

Tekmovanje v nalinu

V nedeljo je bilo na Podljubelju drugo tekmovanje za »Veliko nagrado Jugoslavije«. Tekmovalna komisija je bila prisiljena skrajšati tekmovalno progo. Zaradi močnega naliva je bil namreč večji del proge onesposobljen za vožnjo ter so jo tako morali skrajšati od 1500 m na 700 m. Poleg tega so tekmovalci naredili v obeh razredih samo dve vožnji.

Klub vsem nevšečnostim pa je bilo okoli 2000 gledalcev nadvse zadovoljnih s prreditvijo. Na blatenem razmocenem terenu je 50 najboljših tekmovalcev iz 15 držav prikazalo prave lepote motocrossa. Težak teren ni zahteval samo odlične tehnike vožnje, temveč tudi odlične motorje. Mnogi tekmovalci so morali odstopiti zaradi neposlušnosti motorja. Vrstili so se padci. Ni prišlo redko do padcev na strmini. Nesrečni tekmovalec je z maksimalnim naporom zadrževal motor, ki je drsel ter ga vlekel navzdol, ker so že prihajali naslednji. K sreči se je vse končalo brez težjih poškodb.

V razredu do 250 ccm je takoj na startu prevzel vodstvo sovjetski tekmovalec Dežinov. Edino Šved Olsson je s težavo sledil tekmovalcu v rdeči majici. V izredno drzni vožnji je Dežinov preveč tvegal, kar je povzročilo dva njegova padca. Tako sta se prepirnila v ospredje Šved Olsson in Gustavson. V zadnjem krogu je Olsson odločil tekmo v svojo korist.

Nedeljske tekme na Ljubelju

Vzpodbuda SP

Občinski sindikalni svet Kranj spremlja prizadevanja gospodarskih organizacij v občini, zlasti kar zadeva izboljševanje produktivnosti in zvišanje osebnih dohodkov. V ta namen je sindikalni svet sklical posvetovanje s predsedniki sindikalnih podružnic in delavskih svetov delovnih organizacij storitvenih dejavnosti (trgovina, obrt, gostinstvo in komunalna).

Na posvetu, ki bo 24. septembra se bodo pogovorili o konkretnih problemih iz delovnih organizacij. -K.

Tržaški učitelji v Podvinu

V okviru kulturnega sodelovanja narodnostnih manjšin na našem in italijanskem ozemlju je v sredo pričel v Podvinu 10-dnevni seminar za učitelje in profesorje na slovenskih šolah tržaškega ozemlja. Pedagogi slovenskih šol iz Trsta in okolice se bodo na tem seminarju seznanili z osnovami reforme in reorganizacije v našem šolstvu, z novimi literarnimi in glasbenimi stvaritvami pri nas v zadnjem obdobju, z novimi oblikami slovenskega pravopisa in pravorečja in podobno.

Hkrati pa želijo tržaški gostje izrabiti to priložnost tudi za ogled nekaterih naših krajev. Tako so že bili na izletu v Bohinju in na Voglu, predviden pa je še izlet v Novo mesto, Črnomelj in Metliko.

Nova šola v Kranju

V ponedeljek so na Zlatem polju v Kranju zakoličili prostor na katerem bodo zgradili novo šolo France Prešeren. Šola bo stala severno od Zdravstvenega doma na zemljišču pri Mestni vrnariji. Iz šole bo lep pogled na Kamniške planine. Karavanke in Julijske Alpe. Načrt šole je vsklajen s celotno arhitektonsko ureditvijo severnega dela Kranja. Veljavla bo 668 milijonov dinarjev,

dograjena pa naj bi bila do leta 1967.

To je tretja šola, ki so jo pričeli letos graditi v kranjskih občinah s pomočjo samoprivskev občanov in delovnih kolektivov, da bi v doglednem času zagotovili mladini udobno učenje in odpravili triizmenski pouk. Gradnja ostalih dveh šol v Cerkljah in Predvoru hitro napreduje.

KUHARSKI TECAJI

Za pričetek nove sezone 1965/66 bomo že koncem septembra pričeli z večkuharskimi tečaji in sicer:

1. Začetni kuharski tečaj, ki bo trajal 50 ur
2. Nadaljevalni kuharski tečaj, ki bo trajal 40 ur
3. Tečaj za pripravo sladic, ki bo trajal 15 ur
4. Tečaj za pripravo hladnih jedi, ki bo trajal 15 ur

Tečaje bomo časovno razporedili tako, da boste lahko po želji obiskovale vse, ali pa posamezen tečaj. Prijave za tečaje nam pošljite do 25. septembra na naslov: Delavska univerza »Tomo Brejc« Kranj, Cesta Staneta Zagarija 1, telefon 212-43 ali 210-26, kjer dobite tudi vse zaželeno informacije.

Reševalci na Vršiču

Preteklo soboto in nedeljo je bilo na Vršiču dvodnevno zborovanje gorskih reševalcev Gorenjske. Udeležili so se ga reševalci iz Kamnika in Bovca oz. Trente, načelnik GRS pri PZ Slovenije Tine Rengust in drugi.

Posvet je bil za nadaljnje delo gorskih reševalcev potaz zelo koristen in pomemben, saj so se na njem pogovorili o vseh problemih, ki tarejo GRS v tem predelu Slovenije. Dogovorili so se tudi o stalni medsebojni obliku dela ter o tem, da se bodo v decembru še enkrat sestali v Tržiču.

GLAS

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagarija 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135. Telefoni redake: 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih številk 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nenačnike 50 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.